Tárgy: Felterjesztés Bessenyei díjra

Javaslattal szeretnék élni a Bessenyei Művészeti Díj kitüntetettjének személyére.
Javaslom **SZÉLES ANNA színművésznőt** a 2014. év Bessenyei Művészeti Díjra. Indoklásként a következőket szeretném elmondani:

Széles Anna 1942-ben született Nagyváradon. A marosvásárhelyi Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet [Főiskola] elvégzése után 1965-ben a Kolozsvári Állami Magyar Színházhoz szerződött, ennek tagja volt 1989-ben történt Magyarországra való áttelepüléséig.

Az anyaországban előbb a Karinthy Színpad, 1990-től a Thália, majd az Arizona Színház tagja lett.

Filmezni elsőéves főiskolásként, 1962-ben kezdett el. Magyar származása – és akcentusos román beszéde – ellenére a hatvanas-hetvenes években ő volt Románia legtöbbet foglalkoztatott, leghíresebb, legkedveltebb női filmszínésze.

Még mindig főiskolás volt, amikor már nemzetközi sikert aratott az Akasztottak erdeje című film női főszereplőjeként, amit a világhírű román művész, Liviu Ciulei rendezett, aki ezzel a filmjével Cannes-ban elnyerte a legjobb rendezés díját. Széles Anna a világ számos filmfesztiválján képviselte a román filmművészetet, filmjeit számos országban vetítették. [A román filmművészet ebben az időben világhírre tett szert, például Ciulei filmjei révén, ezért a filmjeik több idegen országba jutottak el, mint a magyarokéi.] 1966-ban a Mamaiai Filmfesztivál első díját, 1974-ben a Nemzetiségek Fesztiválján a női alakítás díját kapta.

A Kolozsvári Állami Magyar Színház magyarországi vendégszereplései alkalmából – például Miskolcon, a budapesti Vígszínházban – színházi szerepben is láthatta a magyar közönség Széles Annát, akit korábban már nem csak a román filmekből, de magyarból is megismert. Ugyanis 1969-ben Markos Miklós vele játszatta az általa rendezett Pokolrév című film főszerepét, Pille Máriát.

Ezután Jancsó Miklós Égi bárány című filmjében szerepelt, majd több filmes és tévés produkcióban, például a Szép magyar komédia, Rózsa Sándor, Egy éj az Aranybogárban, Ábel, Szeress most című alkotásokban. Ő volt a Németh László regényéből készült Irgalom című tévé-sorozat főszereplője is.

Széles Anna szinte az egyetlen magyar színésznő, aki a mai napig szülőföldjén, Romániában és Magyarországon is nagy népszerűségnek örvend. Férje, Florin Piersic volt, az egyik legnépszerűbb román színész. Közös előadóestjükkel bejárták a világ magyarok és románok lakta vidékeit, így léptek fel több ízben Izraelben és az Egyesült Államokban.

Széles Anna akkor ismerte meg Bessenyei Ferencet, amikor 1971-ben Kolozsváron vendégszerepelt: a Bánk bán ottani előadásában három alkalommal ő játszotta a címszerepet. Erről a találkozásról 2004. február 11-én a budapesti Nemzeti Színházban megtartott „170 évesek” című születésnapi ünnepségen – miután egy Kányádi-verssel köszöntette Bessenyei Ferencet (és Komlós Jucit) – Széles Anna így emlékezett meg: „Azért választottam egy kolozsvári költő versét, mert ott ismertelek meg, amikor vendégszerepeltél mint Bánk bán a kolozsvári színpadon. Ünnepelt a város és ünnepeltünk mi, színészek is, akiknek a jelenléted sokáig erőt adott. Büszke vagyok rá, hogy a barátod lehetek…” Ugyanerről a találkozásról részletesebben a „Férjem, a Komédiás”, 2004 novemberében megjelent könyvben A „NAGY EMBER” című fejezetben vallott.

Széles Anna az összmagyarság, azaz a határon kívül élő – illetve az ő esetében már csak élt – és az anyaországi színművészet és előadóművészek közötti összetartozás, baráti és művészi kapcsolat mai napig egyik legnevesebb reprezentánsa, akinek – szinte egyedüliként – sikerült magyar anyanyelvűként egy szomszédos ország művészetében is jelentős szerepet játszania és nagyon nagy népszerűséget elérnie.